

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев 10038/2022
29.03.2023. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Драгане Маринковић, председника већа, Марине Милановић и Зорице Булајић, чланова већа, у парници тужиоца мал. АА из ..., чији је законски заступник отац ББ из ..., чији је пуномоћник Марија Александров, адвокат из ..., против туженог ВВ из ..., чији је пуномоћник Новица Здравковић, адвокат из ..., ради накнаде штете, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж 1317/22 од 10.05.2022. године, у седници одржаној 29.03.2023. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија тужиоца изјављена против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж 1317/22 од 10.05.2022. године, у преиначујућем делу.

Образложење

Пресудом Основног суда у Врању П 2138/20 од 19.01.2022. године, ставом првим изреке, обавезан је тужени да тужиоцу на име накнаде нематеријалне штете због претрпљених физичких болова исплати износ од 35.000,00 динара и претрпљеног страха износ од 90.000,00 динара. Ставом другим изреке, одбијен је тужбени захтев да се обавезе тужени да тужиоцу на име накнаде нематеријалне штете за претрпљене физичке болове исплати износ преко досуђеног ставом првим изреке до траженог износа од 50.000,00 динара, а за износ од 15.000,00 динара као неоснован. Трећим ставом изреке, одбијен је тужбени захтев да се тужени обавезе да тужиоцу на име накнаде нематеријалне штете за претрпљени страх исплати преко досуђеног износа у ставу првом изреке пресуде од 90.000,00 динара до траженог износа од 550.000,00 динара, за износ од 460.000,00 динара као неоснован. Четвртим ставом изреке, обавезан је тужени да тужиоцу на име трошкова парничног поступка исплати износ од 89.600,00 динара са законском затезном каматом од извршности пресуде до исплате.

Пресудом Апелационог суда у Нишу Гж 1317/22 од 10.05.2022. године, првим ставом изреке, одбијена је као неоснована жалба тужиоца и првостепена пресуда потврђена у ставу другом изреке. Другим ставом изреке, преиначена је првостепена пресуда у делу става првог изреке у погледу одлуке о захтеву за накнаду нематеријалне штете за претрпљени страх и у ставу трећем изреке и обавезан тужени да тужиоцу на име накнаде нематеријалне штете због претрпљеног страха исплати износ од 42.000,00 динара, док је од досуђеног до траженог износа од 550.000,00 динара захтев одбијен као неоснован. Трећим ставом изреке, преиначена је првостепена пресуда у ставу

четвртом изреке и обавезан тужени да тужиоцу на име трошкова парничног поступка исплати износ од 74.960,00 динара са законском затезном каматом од извршности пресуде до исплате.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену у преиначујућем делу, тужилац је благовремено изјавио ревизију због битних повреда одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Испитујући правилност побијане одлуке у преиначујућем делу у смислу члана 408. у вези члана 403. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“ број 72/11, 55/14, 87/18 и 18/20), Врховни касациони суд је утврдио да је ревизија неоснована.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности, а ревизијом се не указује на друге битне повреде поступка које би биле од утицаја на законитост и правилност побијане одлуке.

Према утврђеном чињеничном стању, тужени је правноснажном пресудом Основног суда у Врању К 222/20 од 18.09.2020. године оглашен кривим због кривичног дела лака телесна повреда из члана 122. став 2. у вези става 1. КЗ јер је дана ...2020. године у ..., у парку у вечерњим часовима, када је тужени пронашао младиће који су претходно ударили његовог оца у пределу руке, пришао мал. тужиоцу и рекао му „знаш ли ти ко сам ја“, а затим га дрвеном палицом дужине 60 – 70 цм ударио више пута у пределу надлактица тражећи да се извини због понашања према његовом оцу, након чега је наставио да га удара палицом у пределу леве слепоочнице. Мал.тужилац је услед наведеног понашања туженог задобио лаке телесне повреде у виду две раздерно-нагњечне ране поглавине, огуљотине леве ушне шкољке, оток левог ока, крвни подлив обе надлактице. Оценом налаза и мишљења судског вештака ургентне медицине утврђено је да је мал.тужилац услед напада задобио лаке телесне повреде због чега је трпео физичке болове јаког интензитета у трајању од неколико секунди у време наношења повреде, средњег интензитета у трајању од седам дана и слабог интензитета у трајању од 15 дана. Оценом налаза и мишљења судског вештака неуропсихијатра, утврђено је да је мал.тужилац трпео страх јаког интензитета у трајању од пет минута, секундарни страх јаког интензитета у трајању од три сата и страх средњег интензитета у трајању од три месеца, а страх слабог интензитета у трајању од шест месеци. Допринос мал.тужиоца штетном догађају утврђен је у висини од 30%.

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је закључио да је тужени одговоран за насталу штету сходно одредби члана 154. и 155. Закона о облигационим односима. Ценећи све утврђене околности у смислу одредбе члана 200. Закона о облигационим односима, првостепени суд је одмерио правичну новчану накнаду за тражене видове нематеријалне штете ближе наведене у образложењу побијане одлуке и умањујући наведене износе сразмерно утврђеном доприносу тужиоца настанку штете од 30% сходно одредби члана 192. ЗОО, обавезао туженог да тужиоцу исплати износ од 35.000,00 динара за претрпљене физичке болове и износ од 90.000,00 за претрпљени страх, док је у преосталом делу тужбени захтев одбио као превисоко постављен.

Другостепени суд је, налазећи да је правилан закључак првостепеног суда о одговорности туженог за предметну штету, уз правилну оцену доприноса тужиоца настанку штете као учесника штетног догађаја од 30%, преиначио првостепену пресуду у погледу одлуке о висини тражене накнаде на име нематеријалне штете због претрпљеног страха налазећи да је у том делу првостепени суд погрешно применио материјално право. Ценећи све утврђене околности у смислу одредбе члана 200 ЗОО, другостепени суд је одмерио правичну новчану накнаду за претрпљени страх у износу од 60.000,00 динара, па је умањујући наведени износ сразмерно доприносу мал.тужиоца, сходно одредби члана 192. ЗОО обавезао туженог да тужиоцу за овај вид нематеријалне штете исплати износ од 42.000,00 динара.

Врховни касациони суд је оценио да се ревизијом туженог неосновано указује на погрешну примену материјалног права у побијаном делу другостепене пресуде.

Према члану 200. ЗОО за претрпљене физичке болове, за претрпљене душевне болове због умањења животне активности, наружености, повреда угледа, части, слободе или права личности, смрти блиског лица као и за страх суд ће, ако нађе да околности случаја, а нарочито јачина болова и страха и њихово трајање то оправдава досудити правичну новчану накнаду, водећи рачуна о значају повређеног добра и циљу коме ова накнада служи, као и да се њоме не погодује тежњама које нису спојиве са њеном природом и друштвеном сврхом. Чланом 192. став 1. ЗОО прописано је да оштећеник који је допринео да штета настане или да буде већа него што би иначе била, има право само на сразмерно смањену накнаду.

По оцени Врховног касационог суда, правилно је становиште другостепеног суда да је тужени који је одговоран за штету проузроковану мал. тужиоцу у обавези да исту накнаду сходно члану 154. став 1. и 155. Закона о облигационим односима, уз правилан закључак да је тужилац својим понашањем допринео настанку штете са 30%. Правилно је другостепени суд одлучујући о висини накнаде нематеријалне штете за претрпљени страх применио одредбу члана 200. Закона о облигационим односима када је имајући у виду све околности конкретног случаја одмерио правичну новчану накнаду за овај вид нематеријалне штете у износу од 42.000,00 динара сразмерно умањену за допринос тужиоца настанку штете од 30%. Супротно ревизијским наводима мал.тужиоца по оцени овог суда, наведен износ није прениско одмерен и представља правичну новчану накнаду и одговарајућу сатисфакцију за наведени вид нематеријалне штете.

Ревизијским наводима којима се оспорава допринос мал. тужиоца настанку штете у мањем обиму од утврђеног указивањем на чињенице и околности под којима се одиграо штетни догађај, као и указивање на оцену налаза и мишљења судских вештака и висину досуђене накнаде за претрпљени страх, заправо се оспорава утврђено чињенично стање и оцена доказа, што не представља дозвољен ревизијски разлог сходно члану 407. став 2. ЗПП.

Из наведених разлога, а применом одредбе члана 414. став 1. Закона о парничном поступку, одлучено је као у изреци.

**Председник већа – судија
Драгана Маринковић,с.р**

**За тачност отправка
управитељ писарнице
Марина Антонић**